

Nr 246.

Av herr **Johansson** i Stockholm, om förstärkning av justitieombudsmannainstitutionen med lekmanrepresentanter.

Under krigsåren begicks en rad övergrepp mot medborgarna från ämbetsmäns sida utan att JO ingrep. De utförliga betänkanden, vilka avgivits av parlamentariska undersökningskommissionen, innehålla i sak en förkrossande kritik mot det sätt varpå den höga funktionen som riksdagens och därmed svenska folkets justitieombudsman handhafts.

Hur övergreppen opåtalat fingo äga rum är välbekant. Det kan emellertid vara av intresse att se, vilket överseende med övergrepp som icke omedelbart gällde hemfrid och personlig integritet som JO-ämbetet visat. I januari 1945 inlämnades en anmälan till JO med anledning av att polismyndigheterna på en ort pressat posttjänstemännen att utlämna prenumerantlistor på viss tidning. Trots upprepade påstötningar under årens lopp var det omöjligt att från JO-ämbetet erhålla något som helst svar i saken. I januari 1948, sålunda efter tre år, kommer ett tryckt formulär med den enda meningen, att JO inte finner ärendet föranleda någon åtgärd. Justitieombudsmannens ambition då det gäller att handlägga principiellt och för rättssäkerheten betydligt mindre viktiga ärenden kan belysas med följande tidningsnotis:

»JO har begärt utredning och yttrande av distriktschefen i SJ:s andra distrikt med anledning av uppgiften i en huvudstadstidning att en stins i Göteborg hindrat en engelsk dam att resa. Engelskan hade icke förstått maningen i högtalaren att ta plats och hade därför ånträt tåget sedan det börjat komma i gång.»

Det är uppenbart, att justitieombudsmannainstitutionen för närvarande icke är vad den varit avsedd att vara.

Med stöd av ovan sagda föreslås,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om snabb utredning och att förslag till sådan grundlagsändring förelägges innevarande års riksdag att antagas som vilande för vidare grundlagsenlig behandling att justitieombudsmannainstitutionen förstärkes med lekmanrepresentanter och att därav föranledda förslag till lagändringar senast föreläggas 1949 års riksdag.

Stockholm i januari 1948.

Gustav Johansson.